

OBSAH ČÍSLA

Lom Bernartice (M. Nekl)	2
Obojživelníci na lokalitách pozemkového spolku I. (M. Kloudys, T. Hájek)	5
Ještěrka zelená na Podblanicku (L. Hanel)	9
Tvrz Kozmice (J. Heřman)	12
Obnova střechy románské rotundy a gotické věže v Týnci (J. Jiráň)	14
Kostel sv. Jiljí ve Vlašimi (V. Kochánek)	17
Regulace řeky Sázavy a stavba mostu v Sázavě (M. Štědra)	22
Úprava vody Želivka (II.) (K. Drnek)	26
Přínosy místního poplatku z pobytu v Kraji blanických rytířů (T. Kubištová)	28
Uznání a ocenění pro pana Karla Tvrdíka (M. Fialová)	31

PŘÍLOHA

Ze starších čísel

Zaniklé lesní uhlířství (V. Barchánek)	I
--	---

Regionální literatura

Budování knížecího snu (P. Pešout)	III
Poklad z Maršovic (J. Nusek)	III
Krajem blanických rytířů (J. Pavelka)	IV
Měšťané štěpánovští (P. Pešout)	V

Zprávy a sdělení

Oslavy 500 let farního kostela sv. Jiljí ve Vlašimi (J. Konečný)	V
Nominujte nové Blanické rytíře (J. Pavelka)	VII
Dům přírody Blaník v říjnu opět provoněly houby (P. Moran, I. Křížová)	VIII
Konference Mezi obcí a státem (T. Mihalík)	IX
Bojiště Jankov vyzývá k bitvě s kilometry (J. Gál)	X
Voticko hostilo seminář lidového stavitelství (J. Špačková)	XI
150 let sboru dobrovolných hasičů Votice (J. Špačková)	XIII
Zprávy ze Záchrané stanice pro živočichy ČSOP Vlašim (A. Konvalinová)	XIV
Do tohoto čísla Pod Blaníkem přispěli	XVI

XXVII. (XLIX.), číslo 4, 2023 Vlastivědný čtvrtletník Benešovska, Vlašimska, Voticka, Českého Meránu a Dolního Posázaví. **První číslo** Pod Blaníkem vyšlo v roce 1921. Po padesátileté odmlce bylo roku 1997 jeho vydávání obnoveno. **Vydává** Český svaz ochránců přírody Vlašim a Muzeum Podblanicka za podpory Agentury ochrany přírody a krajiny ČR.

Adresa redakce: Podblanické ekocentrum ČSOP, Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim
Tel./fax: 317 845 169, 317 845 965, **e-mail:** vlasim@csop.cz, www.csopvlasim.cz, www.podblanikem.cz

Administrace: Kristina Procházková **Redaktor:** Jiří Pavelka **Redakční rada:** Mgr. Radovan Cáder, Prof. RNDr. Lubomír Hanel, CSc., Mgr. Václav Kovařík, PhDr. Jindřich Nusek, Ing. Pavel Pešout (předseda), PhDr. Ivana Preislerová, Mgr. Michal Sejk, Mgr. Jana Špačková, Milan Štědra, Mgr. Jan Urban, Ing. Jana Zmeškalová

Uzávěrka tohoto čísla: 30. 11. 2023. **Registrováno** OkÚ Benešov, č. 43/97. **Evidenční číslo** MK ČR E 10738. ISSN 1213-1040 **Cena:** 59 Kč vč. DPH, pro členy ČSOP Vlašim a Vlastivědného klubu P.A.N. Vlasáka Vlašim zdarma.

Předplatné časopisu a inzerci lze objednat na adrese redakce. Toto i starší čísla jsou k zakoupení na www.eko-obchod.cz.

AGENTURA OCHRANY
PŘÍRODY A KRAJINY
ČESKÉ REPUBLIKY

Uzávěrka dalšího čísla časopisu Pod Blaníkem
(1. číslo XXVIII. ročníku) bude 29. 2. 2024.

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

toto vydání vlastivědného čtvrtletníku Pod Blaníkem přináší opět řadu zajímavých článků věnovaných přírodě a historii našeho regionu. Rád bych Vás upozornil na již druhé pokračování příspěvku o výstavbě největší české úpravně pitné vody Želivka. Seriál přinášíme u příležitosti padesátiletého výročí této bezesporu největší inženýrské stavby na Podblanicku. Stavba úpravně a přivaděče pitné vody do Prahy byla mimořádným technickým dílem v době svého vzniku a je jím dodnes. Vyžadovala uplatnění množství inovací a značné rozpočtové prostředky. Vybudováním však její příběh nekončí. Úpravně pečí vlastníků, kterými jsou města a obce odebírající vodu ze Želivky, prochází neustálým vylepšováním. Rozsáhlé intenzifikace čištění s cílem zachytávat i ty nejmenší polutanty proběhly v uplynulých několika letech a další stále probíhají. Úpravně se také snaží snižovat své provozní náklady, mj. realizací velkých obnovitelných zdrojů energie. Originálním počinem bylo umístění vodních turbín na konec vodního přivaděče v Jesenici. Úpravně realizuje také velké instalace fotovoltaiky na rozlehlých úpravárenských budovách a zpevněných plochách a připravuje plovoucí fotovoltaiku na odkalovací vodní nádrži Rýzmburk. Bezesporu se tak Úpravně vody Želivka stále drží na celoevropské oborové špičce. Podrobnosti se můžete dozvědět v návštěvnickém středisku Vodní dům.

Jménem redakční rady Vám přeji příjemné čtení. Do příštích čísel opět uvítáme příspěvky o přírodě, krajině, historii, kultuře i současném dění na Podblanicku. Podělte se o své poznatky a dojmy z malebného Benešovska, Vlašimska, Voticka, Dolního Posázaví, Českého Meránu a České Sibiře.

Pavel Pešout